

TÓTH IMRE

Kapcsolati csatornák és a vasfüggöny átjárhatósága az 1960-as évektől

Az 1945 utáni, minden addiginál korlátozóbb és tiltóbb határ a pusztában is súlyos árnyékot vetett a nyugati (osztrák-magyar) határ mellett élők életére. Az ország határszakaszának egyhatedét kitevő nyugati határon zajlott a határsértések fele, a „káros politikai tevékenységnek” pedig 93 százaléka. E miatt 1947-től megerősítették a határt, majd döntöttek annak „rés mentes” lezárásáról. A holt határon a '60-as évek elejétől vált érzékelhető a változás. A „Párt és a Kormány politikája következtében kialakult kedvező légkör” lehetővé tette, hogy nyugati turisták utazási könnyítéssel jöhessenek az országba. 1963-ban a Soproni Ünnepi Hetek meghívójával a zsebben egy napra vízum nélkül lehetett átlépni a határon. Meghívót pedig majd minden osztrák utazási irodában lehetett kapni, nem csoda hát, hogy a határállomáson kígyózó sorok várahoztak, hogy 20 schilling lefizetése után felemelkedjen a piros–fehér–zöld sorompó. Az 1960-as évek végére az aknamező helyén jóval humánusabb elektromos jelzőrendszert telepítettek, 1968-ban pedig feloldották a határövezetet, és az elválasztó zóna 2 kilométeres határsávra olvadt. Az 1970-es években új átkelők megnyitása, a meglévők modernizálása, majd a vízumkényszer megszüntetése és a kishatárforgalom bevezetése is napirendre került. A hazai vezetés tartózkodó volt, de a kapcsolatok lassú helyreállása, és az érintkezés gyakorlata hatással volt a határ mentén élők életnívójára, gondolkodására és viszonyrendszerére.